
Metodický pokyn č. 01/2016 o poskytování pomoci osobám v nouzi prostřednictvím „Potravinové banky“

Určeno pro: všichni pracovníci InBáze, z. s.
Platnost od: 01. 05. 2016
Aktualizace: 23. 08. 2022
Schvaluje: Ing. et. Ing. Alexandr Zpěvák
Aktualizaci provedla: Mgr. Lucie Ouředníková

Čl. 1. Obecná pravidla potravinové pomoci

- (1) Bezplatná potravinová pomoc je poskytována na základě schválené žádosti pouze osobám v nouzi, tj. osobám v nepříznivé finanční situaci a je rozdělena na:
 - a) jednorázovou
 - b) opakovanou
 - c) prodlouženou
- (2) Potravinová banka je vydávána jednou za dva týdny v prostorách komunitního centra organizace, a to vždy od 11-13 hod. **POZOR:** Balíčky se nevydávají v průběhu letních prázdnin. Po tu dobu je klienty možné odkázat na jiná potravinové banky, které jsou zmíněné v článku 1, odstavci 15. Potravinové banky přivázejí zaměstnanci InBáze a ti je také rozdělují do balíčků. V případě potřeby je možné si na pomoc pozvat externí dobrovolníky. Potravinové banky klientům předává kontaktní pracovník organizace, který jednotlivé výdeje zaznamenává na papírový arch a následně do elektronické databáze ARUM. Papírové archy se ukládají do šanonu, která je uložena v ekonomickém oddělení.
- (3) Potravinovou pomoc je možné vydat pouze klientům uvedeným v tabulce „Potravinová banka_seznam podpořených osob_tabulka“, kterou je možné dohledat na Google disku. Tuto tabulku pravidelně a před každým dalším výdajem aktualizují sociální pracovníci.
- (4) Potravinová pomoc je vydávána pouze do rukou žadatele, kterému byla potravinová pomoc udělena. Ve výjimečných situacích¹ lze potravinovou pomoc vydat i rodinnému příslušníkovi osoby, které byla potravinová pomoc udělena, či jiné jemu blízké osobě.
- (5) Ve výjimečných případech je možné vydat balíček i jiný den, než kdy probíhá běžný výdej potravinové pomoci. Toto je vždy na domluvě klienta, sociálního a kontaktního pracovníka.
- (6) Za registrovaného uživatele sociálních služeb InBáze OSP a SAS a jiných, aktuálně probíhajících, projektů se pro tyto účely považuje osoba, která vyplnila a podepsala „Souhlas se zpracováním osobních údajů“, „Pravidla poskytování služby OSP/SAS“, či jiný registrační formulář projektu s odpovědným sociálním pracovníkem InBáze v souladu s Metodickým pokynem č. 08/2016.
- (7) Za „aktivní řešení“ nepříznivé sociální situace se pro účely poskytování bezplatné potravinové pomoci považují pravidelné konzultace se sociálním pracovníkem InBáze alespoň 1x za dva měsíčně. Cílem zakázky takového uživatele je získání přiměřené socioekonomické úrovně, díky níž bude schopen řešit své každodenní záležitosti spojené se živobytím (tj. zajištěním stravy)

¹ Jedná se o situace, kdy se příjemce potravinové pomoci nemůže pro připravený balíček dostavit z důvodu nemoci či jiné zdravotní indispozice, případně z důvodu řešení bezodkladné rodinné situace (např. ve vztahu k nezletilým dětem apod.).

samostatně. Pokud klient spolupracuje s pracovníkem průběžně, není tato speciální schůzka nutná.

- (8) Balíčky potravinové banky se vydávají na základě poukazu, který po konzultaci vydává sociální pracovník organizace. Na jeden poukaz je možné vyzvednout až 4 potravinové pomoci, termíny vyzvednutí zapisuje pracovník předem přímo na poukázku.
- (9) Pro přiznání potravinové banky se sociální pracovník řídí finančním zůstatkem rodiny (od příjmů se odečítají výdaje). Po odečtení nákladů na bydlení, hygienu, výdaje za školní aktivity, atd. musí klientovi zůstat životní minimum. V případě, že tuto částku na jednotlivce rodina nemá, má možnost získat potravinový balíček, viz článek 2.
- (10) Pro opakované poskytnutí poukazu je nutné, aby:
- Klient na jeden poukaz splnil vyzvednutí balíčku ze 75%, tj. na jeden poukaz se smí bez omluvy nedostavit pouze 1x. Pokud se klient bez omluvy nedostaví více jak 1x, nebude mu jeden další poukaz poskytnut. Tj., klient nebude mít na další čtyři potravinové balíčky nárok. Následně může o poukaz opět požádat. Toto nehlídá pracovník, ale sám klient.
 - V případě, že se klient nejpozději den předem omluví, případně nastala taková situace, která mu znemožnila si potraviny vyzvednout (úraz, pobyt v nemocnici, karanténa), balíček nebude vydán, ale také se jeho absence nebude do 75% počítat.
 - Žádat o nový poukaz bude možné opět pouze přes sociálního pracovníka tak, že klient sám ze své iniciativy kontaktuje pracovníka, či recepci organizace a domluví si se sociálním pracovníkem schůzku. Pracovník není v tomto případě iniciátorem aktivizace klienta.
 - Pokud se klient dlouhodobě z vyzvedávání potravinové pomoci omlouvá, tři a více absencí v kuse, zjišťuje sociální pracovník důvody těchto absencí na společné schůzce s klientem.
- (11) Klientovi bude potravinová pomoc poskytnuta pouze v případě, že u sebe bude mít platný kupon. Pokud kupon nebude platný, nebo ho nebude mít u sebe, balíček se nevydá. Po domluvě s pracovníkem vydávající balíčky je možné, aby se klient pro zapomenutý poukaz vrátil a pro balíček se dostavil. Vyzvednutí balíčku jiný den než v den výdeje je nutné předem konzultovat se sociálním pracovníkem. Výdej balíčku po čase výdeje nebude umožněn.
- (12) Potravinová pomoc je uživatelům k dispozici pouze po dobu jednoho školního roku, tj. 10 měsíců, od září do června. V individuálních případech je možné využívání pomoci prodloužit, tuto kompetenci má pouze sociální pracovník.
- (13) Balíčků je na jednu možno vydat více, ale vždy je potřeba znát počet osob. Počet balíčků je nutné zapsat jak do poukazu, tak to tabulky, viz výše.
- 1 balíček 1 - 4 osoby
 - 2 balíčky 5 - 8 osob
 - 3 balíčky 9 – 12 osob, atp.
- (14) Administrativa spojená s PoB:
- Žádost o potravinovou banku se zavádí jako zakázka do elektronické databáze ARUM pod názvem zakázky „potravinová banka“, nebo „potravinová pomoc“. Do úvodní poznámky u zakázky se vždy vyplní předběžná informace o čerpání pomoci, tj. od kdy do kdy a výsledky mapování. Do arumu se zavádí také další spolupráce s klientem na dané zakázce, úvodní mapování a důvod ukončení vydávání potravinových balíčků.
 - Každý pracovník je povinen nejpozději den před vydáním další potravinové banky vyplnit tabulku „Potravinová banka_seznam podpořených osob_tabulka“, do které zapisuje, zda se klient z vyzvednutí balíčku neomluvil.
 - Po výdeji potravinové pomoci obdrží sociální pracovník e-mailem scan seznamu lidí, kteří si balíček vyzvedli/nevyzvedli. Informaci o vyzvednutí/nevyzvednutí запиše k zakázce do Arumu a do „Potravinová banka_seznam podpořených osob_tabulka“.
 - Do stejné tabulky pracovník u všech svých klientů zapisuje termín zahájení potravinové pomoci (pokud neví, dohledá si v arumu), termín ukončení platnosti aktuálního kuponu a termín ukončení potravinové banky. Při ukončení vydávání PoB klienta z tabulky

nemažeme, ale označíme, že si již další balíčky vyzvedávat nemůžeme a stručnou informaci napíšeme v tabulce do poznámky.

- Pracovníci si hlídají, že seznam nebude obsahovat více než 30 osob, organizace nebude vydávat více jak 30 potravinových balíčků.

(15) V případě závažné situace je možné klienta odkázat také na výdejnu potravinové pomoci, kde si může balíček vyzvednout sám. V tomto případě je však nutné doporučení sociálního pracovníka organizace, bez kterého nebude pomoc vydána. Výdejny potravinové pomoci v Praze jsou následující:

- Potravinová banka Zdiby. Adresa: U továrny, Přemýšlení, Zdiby. Vydává se v úterý od 8.00 do 13.00. Poprvé lze přijít bez ničeho. Po druhé je nutné se identifikovat dokladem a mít potvrzení od nějaké organizace (například Inbáze, či OSPODu, apod.).
- Potravinová banka Spolek Vrána. Adresa: Vršovická 39, Praha 10 - Vršovice, 10100. Vydává se ve středu od 10.00 do 15.00. Poprvé lze přijít bez ničeho. Po druhé je nutné se identifikovat dokladem a mít potvrzení od nějaké organizace (například Inbáze, či OSPODu, apod.).
- Spolek "Food not bombs". Výdej potravinových balíčků nepravidelně, aktuální informace [zde](#). Pravidelně výdej teplého jídla: v pátek v 17:30 a v sobotu v 16:00 na Nádraží Holešovice, u autobusového nádraží. V neděli v 16:00 na Náměstí W.Churchilla, zastávka Husinecká.
- Sousedský klub, Praha 10. Adresa: Vršovická 39, Praha 10 - Vršovice, 10100. Otevřeno každý pátek od 9:00 do 12:00. Je ale nutné předem zavolat. Kontaktní osoba: Zuzana Vránová, 777 077 744.

Čl. 2. Osoby v nepříznivé situaci

Za osoby v nepříznivé finanční situaci se považují zejména:

- a) Osoby v hmotné nouzi.²
- b) Osoby, které mají v péči nezletilé dítě a jejichž úhrnný příjem včetně příjmu ostatních osob žijících ve společné domácnosti, které se podílejí na společném hospodaření, není po odečtení skutečných nákladů na bydlení vyšší než částka životního minima.³ V případě více osob v domácnosti se posuzuje součet životních minim za každou osobu.
- c) Osoby, kterým nevzniká nárok na výplatu sociálních dávek ze systému pomoci v hmotné nouzi či státní sociální podpory, obdobně tak jako dávky důchodového pojištění z důvodu, že tyto osoby nespádají do okruhu oprávněných osob, na něž se vztahuje příslušný právní předpis⁴ upravující výplatu těchto dávek, anebo tyto osoby nezávisle na své vůli nesplňují zákonem stanovené podmínky pro výplatu těchto dávek.⁵
- d) Osoby, které se dle uvážení sociálního pracovníka InBáze, z. s. nacházejí ve finanční tísní z jiných závažných důvodů.⁶

² Dle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.

³ Dle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Obvykle z důvodu svého pobytového statusu na území České republiky (např. žadatelé o mezinárodní ochranu) nebo z důvodu nedostatečné doby sociálního / důchodového pojištění.

⁶ Např. osoby, které pečují o osobu blízkou a jejichž příjem tvoří pouze příspěvek na péči dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů apod.

Čl. 3 Podmínky vydávání potravinové pomoci

a) Druhy potravinové pomoci

A) Jednorázově

- a) O jednorázovou pomoc může požádat jakýkoliv migrant či osoba s migrantským původem⁷ na základě spolupráce s pracovníkem InBáze, z.s., či na doporučení jiné instituce, např. NNO, Úřad práce, vzdělávací instituce, apod.
- b) Před vydáním balíčku potravin se musí zájemce setkat se sociálním pracovníkem, který žadatele zaregistruje do sociálních služeb InBáze a celou jeho životní situaci zmapuje. Na základě společné konzultace pracovník rozhodne, zda bude potravinová pomoc přiznána, či nikoliv.
- c) Klient dostane balíček bez Poukazu, avšak sociální pracovník musí tohoto klienta zapsat do Seznamu podpořených osob tak, aby kontaktní pracovník poznal, že má připravit balíček bez vydání vůči poukazu.
- d) V případě zájmu o další balíčky a spolupráci, bude žadateli přiřazen sociální pracovník, který s ním zpracuje individuální plán a bude se na změně jeho životních podmínek podílet.

B) Opakované, max. po dobu 10 měsíců

- a) Opakovaná pomoc může být vydána jak novému, tak stávajícímu uživateli služby. Rozhodnutí o vydání je vždy v gesci sociálního pracovníka.
- b) Noví zájemci absolvují stejný pohovor se sociálním pracovníkem, jako je uvedeno v čl. 2 bod A, avšak potravinový poukaz jim bude vystaven na čtyři po sobě jdoucí výdeje potravinové banky.
- c) Registrovaní uživatelé sociálních služeb InBáze⁸ žádají o pomoc vzhledem ke své trvalé nepříznivé finanční situaci, kterou společně a především aktivně řeší s odpovědným sociálním pracovníkem InBáze.
- d) Na první schůzce vyplní pracovník s klientem formulář Žádost o potravinovou pomoc, který následně uloží do šanonu „Potravinová pomoc – Žádosti“. V případě potřeby může pracovník vyplňovat dokument se stejným klientem opakovaně.

C) Prodloužené

- a) O vydání prodlouženého poukazu po uplynutí 10 měsíců rozhoduje opětovně sociální pracovník. Prodloužení je možné udělat na základě individuálního pohovoru se žadatelem.
- b) Sociální pracovník má právo udělat výjimku a vydávat poukazy prodlužující výdeje potravinové pomoci déle než po dobu 10 měsíců. Výjimečnost stanovuje sám pracovník na základě spolupráce s klientem.
- c) Osoba, které bylo ukončeno poskytování potravinové pomoci z důvodu uplynutí maximální podpůrní doby může opětovně zažádat o poskytování potravinové pomoci podle Čl. 3 nejdříve po uplynutí 6ti měsíců ode dne, kdy bylo poskytování potravinové pomoci ukončeno.

⁷ Viz obecná cílová skupina InBáze, z. s.

⁸ InBáze, z. s. – Odborné sociální poradenství () a InBáze, z. s. – Sociálně-aktivizační služby pro rodiny migrantů s dětmi žijící v hl. m. Praze ().

Čl. 4. Ukončení poskytování potravinové pomoci

- (1) Poskytování opakované potravinové pomoci podle Čl. 1 odst. 1 písm. b) může být ukončeno ve chvíli kdy podporovaná osoba:
 - a) využila jednorázové pomoci
 - b) vyčerpala maximální podpůrčí dobu, tj. 10 měsíců, nebo
 - c) přestala splňovat podmínky osoby v nouzi
 - d) přestala být klientem sociální služby InBáze, z. s.
 - e) ztratila zájem na čerpání potravinové pomoci
 - f) nesplnila podmínku čerpání ze 75%

Čl. 5. Závěrečná a přechodná ustanovení

- (1) Informace o poskytování bezplatné potravinové pomoci jsou od **1. 10. 2016** dostupné na webu organizace a na nástěnce v Komunitním centru InBáze, z. s. a Kanceláři Sociálně-právního oddělení InBáze, z. s.